

Zápis z konzultačního dne k přestupkové problematice konaného odborem všeobecné správy Ministerstva vnitra pro zpracovatele přestupkové agendy dne 10. 9. 2019

Dne 10. 9. 2019 se od 9.30 hod. uskutečnil formou videokonference konzultační den (dále jen „KD“) pro krajské úřady (dále též „KÚ“) k přestupkové agendě v gesci odboru všeobecné správy (dále jen „OVS“) Ministerstva vnitra (dále též „MV“).

KD se za Ministerstvo vnitra zúčastnili: Mgr. Ing. Jan Strakoš, JUDr. Myron Zajonc, Mgr. Petra Střechová, Mgr. Eva Dianišková, Mgr. David Horn a Mgr. Stanislav Pšenička z OVS a dále Mgr. Luboš Tichý z odboru legislativy a koordinace předpisů (dále jen „OLG“).

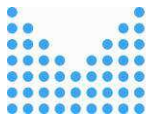
Mgr. Ing. Jan Strakoš zahájil KD, seznámil účastníky s jeho programem a následně bylo přistoupeno k jeho prvnímu bodu.

I. Odpovědi na dotazy některých KÚ, popř. jiných správních orgánů, které MV obdrželo v souvislosti s konáním KD

1) Generální plná moc advokátům vs. Závěr č. 160 ze zasedání poradního sboru, (dále jen „PS“), ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání ze dne 24. 11. 2017 - Zastoupení osoby přímo postížené spácháním přestupku

*Ředitelům krajských úřadů byla doručena zpráva veřejné ochránkyně práv, (dále jen „VOP“), o šetření z vlastní iniciativy ve věci akceptace generální plné moci advokáta ve správním řízení.¹ Mimo jiné se zde uvádí, že obecná (generální) plná moc opravňuje zmocněnce ke všem hmotněprávním úkonům ve všech odvětvích práva a rovněž při všech procesních úkonech ve všech řízeních před orgány veřejné moci. S tímto závěrem VOP se ztotožňujeme. Náš dotaz zní, jak se MV k této zprávě staví v souvislosti se závěrem č. 160 PS ministra vnitra, dle kterého zmocněnec osoby přímo postížené spácháním přestupku může dát souhlas se zahájením nebo pokračováním v řízení pouze na základě plné moci, která obsahuje výslovné zmocnění k takovému úkonu – **zákon** však zastoupení osoby přímo postížené spácháním přestupku neřeší a **nepožaduje tak výslovné uvedení zmocnění k udělení souhlasu** či pokračování řízení v plné moci. Máme za to, že není-li požadavek na výslovné zmocnění k určitému úkonu v plné moci stanoven přímo v zákoně, není pro správní orgány udržitelné na něm trvat jen a pouze s odkazem na závěr PS. Pro úplnost připomínáme, že je-li úmyslem zákonodárce*

¹ Viz příloha k zápisu – Zpráva o šetření VOP z vlastní iniciativy ve věci akceptace generální plné moci advokáta ve správním řízení ze dne 25. 7. 2019, sp. zn. 6119/2018/VOP/JMI, č. j.: KVOP-25739/2019.

stanovit požadavek speciální plné moci (tedy výslovného zmocnění k určitému úkonu), je to v zákoně explicitně vyjádřeno, byť různými slovy [viz např. § 8 odst. 8 a § 10 odst. 11 a 12 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů, nebo § 1485 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „NOZ“)].

Odpověď OLG:

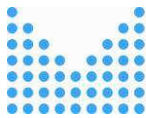
Podle Závěru č. 160 ze zasedání PS ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání ze dne 24. 11. 2017 může dát zmocněnec souhlas se zahájením, resp. s pokračováním řízení o přestupku podle § 79 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „ZOP“), pouze na základě plné moci, která obsahuje výslovné zmocnění k takovému úkonu. Domníváme se, že názor PS, podle kterého je udělení souhlasu se zahájením nebo s pokračováním řízení svou povahou spíše osobním právem než právem procesním, platí obecně. Generální plná moc udělená advokátovi, v níž je uvedeno, že se vztahuje i na úkony, k nimž je třeba zvláštní plné moci, tudíž nepostačuje ke splnění zmíněného požadavku výslovného zmocnění k udělení souhlasu.

Nezpochybňujeme přitom závěry VOP, že generální plná moc opravňuje zmocněnce ke všem hmotněprávním úkonům ve všech odvětvích práva a rovněž při všech procesních úkonech ve všech řízeních před orgány veřejné moci, nicméně v daném případě je nutno, aby byl výslovně projeven souhlas osoby přímo postižené spácháním přestupku se zahájením řízení o přestupku (třeba i v plné moci udělené advokátovi, nebo jiným způsobem). Máme za to, že vzhledem k osobní povaze udělování souhlasu nelze přenést rozhodnutí, zda udělit souhlas se zahájením řízení o přestupku, na jinou osobu.

2) Zápis do evidence přestupků po právní moci rozhodnutí krajského úřadu, kterým byl udělen souhlas k uzavření veřejnoprávní smlouvy, (dále též „VPS“)

Z důvodu právní jistoty obcí si dovoluujeme požádat o zodpovězení následujícího dotazu: Komise pro projednávání přestupků obce A vydala příkaz, kterým uznala obviněného vinným z přestupku zapisovaného do evidence přestupků. Současně však došlo k uzavření VPS mezi obcí A a městem B ohledně výkonu přestupkové agendy, a poté, co byl vydán shora uvedený příkaz, nabylo rozhodnutí krajského úřadu, kterým byl udělen souhlas k uzavření této VPS, právní moci, když přitom den právní moci rozhodnutí krajského úřadu je dnem, od něhož jsou orgány města B příslušnými správními orgány ve věci přestupků, k nimž doposud byla příslušná komise pro projednávání přestupků obce A. Spisová agenda byla v souladu s uzavřenou VPS předána z obce A městu B. Až poté nabyl příkaz právní moci. Komise pro projednávání přestupků obce A v tomto okamžiku však již není příslušným správním orgánem.

Dotaz: je správný názor, že právní moc vyznačí a zápis do evidence přestupků učiní správní orgán, který vydal pravomocné rozhodnutí, tedy obec A? Za této situace

se tedy spisový materiál musí vrátit obci A k provedení zápisu a po provedení úkonů by měl být předán opětovně městu B.

Odpověď:

Podle našeho názoru, jenž je ve shodě i se stanoviskem OLG Ministerstva vnitra, by měl zápis do evidence přestupků, jako jeden z úkonů činěných v rámci přestupkové působnosti, provést ten správní orgán, který aktuálně tuto působnost vykonává, v daném případě tedy orgán obce B, na něhož byla tato působnost VPS delegována.

3) K VPS v návaznosti na závěr z KD 11. 6. 2019

V podrobnostech odkazujeme na dotaz, týkající se uzavření veřejnoprávních smluv mezi obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností. Z odpovědi OLG vyplývá, že veřejnoprávní smlouva uzavřená mezi obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností se může týkat jen výkonu přestupkové agendy svěřené všem obcím, tedy v rozsahu příslušnosti obce dle § 60 odst. 2 ZOP, jak plyne z § 63 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „obecní zřízení“). S tímto závěrem OLG se ztotožňujeme. Náš dotaz však zní (a doposud výslovně zodpovězen nebyl), zda se taková VPS nedostává do rozporu s § 105 ZOP, dle něž lze přenést pouze veškerou příslušnost k projednávání přestupků (když v daném případě se nepřenáší „veškerá“ příslušnost, ale pouze „příslušnost obce typu I“). Dále doplňujeme, že Jihomoravský kraj v připomínkovém řízení k novele ZOP uplatnil zásadní připomínku – návrh na novelu § 105 ZOP tak, aby výkladové nejasnosti byly odstraněny, připomínka však nebyla akceptována.

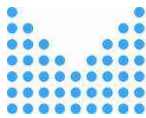
Odpověď OLG:

Taková VPS se nedostává do rozporu s § 105 ZOP, neboť i v § 105 se veškerou příslušností rozumí pouze veškerá příslušnost svěřená obcím základního typu (pokud jde o příslušnost obecní policie, k tomu viz závěr z předchozího KD).

4) Náhrada škody (přímá/následná škoda)

Občan A učinil na Policii ČR oznámení o přestupcích (jednalo se o přestupky související s provozem na pozemních komunikacích, tj. v gesci Ministerstva dopravy ČR). Příslušný správní orgán zahájil vůči občanovi B řízení o přestupcích, a protože se mu spáchání přestupků nepodařilo prokázat, bylo rozhodnuto o zastavení řízení dle § 86 odst. 1 písm. c) ZOP. Pro úplnost je třeba dodat, že občan B se po sdělení obvinění nechal v řízení zastupovat advokátem.

Poté, co zastavení řízení nabylo právní moci, podal občan B u správního orgánu (jiného než výše uvedeného) oznámení o přestupku na občana A, a to pro přestupek dle § 7 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, v platném znění. Správní orgán dospěl k závěru o vině a občanovi A uložil jako správní trest pokutu, povinnost k úhradě nákladů řízení a dále i povinnost k náhradě škody občanovi B (částečné, ve zbytku byl občan B odkázán na soud). Náhrada škody spočívala v částečné úhradě nákladů na zastoupení advokátem, které občan

B musel vynaložit na zastupování své osoby v prvním řízení (odměna byla smluvní, jako náhrada škody bylo vycházeno z mimosmluvní odměny, tj. přiznány byly jen úkony dle advokátního tarifu).

Náš dotaz se týká toho, zda je možné přiznat náhradu na právní zastoupení občanovi B (nejde nám o výši náhrady, ale o náhradu jako takovou), zda se jedná o škodu přímo způsobenou přestupkem spáchaným občanem A, nebo jde až o škodu tzv. následnou?

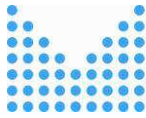
Odpověď:

Podle našeho názoru lze za poškozeného v řízení o přestupku v souladu s dosavadní správní praxí i předchozí právní úpravou považovat jen osobu, již byla přestupkem škoda (nebo bezdůvodné obohacení)

- 1) **způsobena přímo** (podmínkou je tedy přímá vazba na protiprávní jednání obviněného);
- 2) dále **musí jít o majetkovou škodu**, primárně to proto nejsou náklady, které neprávem obviněnému (nedůvodně nařčenému) subjektu vznikly jeho vlastní volbou v řízení [tyto si podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „SŘ“), navíc nese každý sám]. I tyto náklady však majetkovou škodou přesto mohou být. Záleží totiž na okolnostech případu, za jakých bylo oznámení o přestupku (byť nepravdivé) učiněno. Optikou nálezu Ústavního soudu, (dále jen „ÚS“), ze dne 5. 9. 2017, sp. zn. III. ÚS 1017/15, záleží především „na posouzení takových kritérií, jakými jsou postavení, znalosti a motiv osoby oznamovatele, neboť některé osoby nemají (nemohou mít) přímou znalost o události, některé naopak mají vlastní důvody „upravit si“ informaci, anebo z jejího upravení přímo těží, dále o vynaložení úsilí a konkrétních kroků k ověření pravdivosti informace, zvláště jsou-li zjevné a snadno dostupné“. Pokud tedy např. bylo nepravdivé obvinění učiněno s jednoznačným cílem jiného poškodit (šikanovat, skandalizovat) - v předmětném nálezu šlo o „hanění“ politika opozičním politikem - i zde náklady, které neprávem obviněný musel vynaložit na svou ochranu (zaplacení sjednané odměny advokátovi), majetkovou škodou jsou. Pokud však bylo oznámení učiněno s cílem zabránit páchání protiprávní činnosti bez zjevného úmyslu jiného šikanovat, ve zmíněném nálezu ÚS sám uvádí, že *žádný z jeho závěrů (v této věci) nemůže být vykládán jako nepřiměřené omezení práva obrátit se s trestním oznámením na orgány činné v trestním řízení.*

Tedy nezpochybňujeme, že důsledkem nepravdivého obvinění z přestupku (obdobně křivým obviněním z trestného činu) může být subjekt určitým způsobem přímo poškozen - zajisté v nemajetkové sféře, tj. dotčením na cti či důstojnosti.

Domníváme se však, že v daném případě, tj. pokud jde o náklady vynaložené v řízení na zastupování advokátem, nejde o (majetkovou) škodu způsobenou přestupkem přímo, ale jde o škodu následnou, jak sám uvádí tazatel.

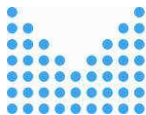
Summa summarum (shrnutí): pokud jde o škodu způsobenou přestupkem přímo – důsledkem nepravdivého obvinění z přestupku je primárně zásah do osobnostních práv subjektu. Protože o nemajetkové újmě správní orgán rozhodovat nemůže (v opačném případě by jeho rozhodnutí bylo v této části nicotné), ochrany je možno dovolávat se prostřednictvím odpovědnosti za škodu v širším slova smyslu tak, jak je vnímána civilním právem. Poškozený subjekt by se tedy ochrany měl domáhat v civilním řízení. Ostatně i zmíněný náleží ÚS se na civilní řízení váže.

S ohledem na výše uvedené jsme však přesvědčeni, že nikoliv v rámci přestupkového řízení, ale v rámci civilního řízení (před soudem) se poškozený má dovolávat také dalších nákladů, které mu nevznikly přímo důsledkem přestupku, ale až v souvislosti s jeho zastupováním v přestupkovém řízení, jež bylo proti němu zastaveno, a jež se odvíjejí od jeho volby.

5) Jak nakládat se zajištěnými věcmi, u kterých správní orgán neshledal důvody pro jejich propadnutí nebo zabránění?

Vzhledem k tomu, že ZOP na rozdíl od dřívější právní úpravy, tj. zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, (dále jen „PřZ“), již neupravuje institut vydání a odnětí věci (§ 75 PřZ), dotazy směřují k tomu, **jak nakládat se zajištěnými věcmi** přiloženými ke spisům, **u kterých správní orgán neshledal důvody pro jejich propadnutí nebo zabránění.**

- 1) *Jestliže si osoba, které věc nepochybně patří, nebo která věc vydala nebo které byla odňata, na základě doručené výzvy správního orgánu k převzetí zajištěné věci ve stanovené lhůtě danou věc nevyzvedne, stane se tato věc v souladu s § 1045 NOZ věcí opuštěnou a tudíž i majetkem státu? Bude se v takovém případě předání věci Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových provádět pouze přípisem s přiloženou kopií výzvy k převzetí věci a doručenkou?*
- 2) *Jak postupovat v případě, kdy osobě, které věc nepochybně patří nebo která věc vydala nebo které byla odňata, není možné výzvu k převzetí zajištěné věci doručit (např. osoba, která nemá známý pobyt na území ČR)?*
- 3) *Lze vyslovit propadnutí věci v případě, že byl přestupek odložen podle § 76 odst. 5 písm. b), případně bylo řízení zastaveno podle § 86 odst. 5 ZOP? Pokud ano, vysloví se propadnutí věci samostatným rozhodnutím až po nabytí právní moci odložení? Lze potom propadlou věc předat Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových pouze přípisem s kopií daného rozhodnutí?*
- 4) *Jak postupovat v případě, kdy orgán policie spolu se spisem předá správnímu orgánu věc, kterou zajistil jako důkaz, aniž by mu ji kdokoliv vydal, nejsou splněny podmínky pro propadnutí nebo zabránění věci, a správní orgán vyhodnotí, že daná věc je bez hodnoty a jako důkaz není v řízení potřebná? Jak s takovou věcí naložit? Je možné takovou věc protokolárně vyřadit a zlikvidovat?*

Odpovědi:

Předně uvádíme, že k problému tzv. derelikce (opuštění věci) jsme se podrobně vyjádřili na KD 10. 6. 2014 - vizte bod 3 zápisu – *Kvalifikace jednání tzv. sběračů kovu – dotaz na problematiku „věci opuštěné“ a „nálezu“ z pohledu zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „NOZ“)*. Z tehdy přijatých závěrů je třeba vyjít i pro posouzení aktuálně položených otázek.

Ad 1)

Tedy, pokud bude pro účely přestupkového řízení zajištěna nějaká movitá věc, která:

- pachateli nebude patřit (jejím vlastníkem bude osoba od pachatele odlišná),
- nepůjde přitom o omamnou nebo psychotropní látku nebo prekursor drog (tyto věci ostatně ani nemohou být ke spisu přiloženy, musí být uskladněny v tzv. režimovém skladu – pro ně navíc platí zvláštní režim, není-li rozhodnuto o jejich propadnutí nebo zabrání; k tomu jsme se již v minulosti také vyjadřovali),
- a nebude zde prostor pro propadnutí nebo zabrání takové věci,

pak za situace, kdy její vlastník po výzvě správního orgánu, aby si takovou věc převzal, **výslovně** projeví vůli, že ji už nechce vlastnit (držet), lze na předmětnou zajištěnou věc pohlížet jako na věc opuštěnou ve smyslu § 1045 NOZ, jak uvádí tazatel. Movitá věc (např. jízdní kolo), kterou vlastník opustil, protože ji nechce jako svou držet, pak skutečně nikomu nepatří; je tzv. bez pána. A jako věc bez pána si ji pak v takovém případě může přivlastnit přímo obec a podle svého uvážení s ní i naložit. Není proto potřeba kontaktovat Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových a takovou věc tomuto úřadu předávat. Zdůrazňujeme ovšem, že tento jednodušší postup je možný jen v tom případě, kdy původní vlastník jednoznačně projeví vůli zajištěnou věc nevlastnit, resp. nedržet.

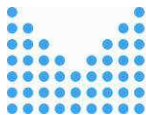
Pokud vlastník je vyzván k převzetí věci a je mu k tomu stanovena určitá lhůta, kterou nedodrží anebo na doručenou výzvu nereaguje, pak se automaticky o opuštěnou věc ještě nejedná. V takovém případě je nabíledni postup podle § 1050 odst. 1 NOZ, tzn., nevykonává-li vlastník vlastnické právo k movité věci po dobu tří let, až pak se má za to, že ji opustil. Tato situace tedy vyžaduje, aby obec věc po dobu tří let uschovala s tím, že pokud o ní po tuto dobu vlastník neprojeví zájem, pak je možné ji považovat za věc opuštěnou a opět je možný již popsáný postup.

Ad 2)

Pokud nejde výzvu k převzetí věci vlastníkově věci (v daném případě neúčastníkovi řízení) doručit poštou – v zásadě je možné postupovat takto:

- 1) osobě neznámého pobytu nebo sídla a osobě, již se nedaří prokazatelně doručovat, lze ustanovit opatrovníka; to však v daném případě není podle našeho názoru nezbytné, protože nejde o účastníka, kterému má být uložena povinnost,
- 2) proto se přikláníme k doručení výzvy veřejnou vyhláškou ve smyslu § 25 SŘ.

Teprve pak je možné přistoupit k aplikaci a postupu dle § 1050 odst. 1 NOZ.

Ad 3)

Odložení věci je možné realizovat jen před zahájením řízení. Pokud tedy věc byla odložena, neexistují zde ani účastníci řízení podle § 68 ZOP. V takovém případě nelze využít správní trest propadnutí věci. Ten totiž připadá v úvahu jen po zahájení řízení. V tomto směru proto nelze po odložení věci samostatným rozhodnutím v téže věci rozhodnout o propadnutí zajištěné věci.

Pokud bylo řízení zastaveno, tedy obviněný nebyl shledán vinným ani zde přirozeně nelze uložit správní trest propadnutí věci (trest bez viny je zcela nepřipustný).

Ad 4)

Pokud byla zajištěna movitá věc nepatrné nebo nulové hodnoty (typicky v terénu), pak lze postupovat podle § 1050 odst. 1 věty druhé NOZ – *Byla-li movitá věc, která pro vlastníka měla zřejmě jen nepatrnou hodnotu, zanechána na místě přístupném veřejnosti, považuje se za opuštěnou bez dalšího.*

6) „Samostatné“ adhezní řízení?

Je i za účinnosti ZOP stále v platnosti stanovisko prezentované na KD 11. 6. 2013, dle kterého lze zrušit a vrátit k novému projednání jen výrok, týkající se náhrady škody v případě, kdy se odvolá poškozený, a jsou dány důvody pro vrácení, přičemž výrok u uznání viny nabyl právní moci, a vést tak pouze řízení o škodě bez řízení meritorního?

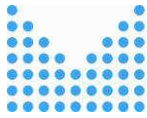
Odpověď:

Jsme toho názoru, že ano. I nadále lze vést nové samostatné adhezní řízení o náhradě škody, pokud rozhodnutí o vině již nabylo právní moci a odvolací správní orgán rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o náhradě škody v odvolacím řízení zrušil a věc vrátil zpět k novému projednání.

7) K „rozhodování“ o nemajetkové újmě?

Posíláme následující dotaz na KD MV: Jde o situaci, kdy „poškozený“ uplatní nárok na náhradu bolestného, tedy nemajetkovou škodu. Jak následně postupovat? Bolestné není majetková škoda a dle § 89 ZOP správní orgán může rozhodovat pouze o majetkové škodě. Jak se tedy vypořádat s uplatněným nárokem na náhradu takovéto nemajetkové škody?

Krajskému úřadu bylo poskytnuto stanovisko MV ze dne 9. 10. 2018, č. j. MV-114895-2/VS-2018, ze kterého vyplývá, že „poškozený“ není osoba, která uplatňuje nárok na náhradu jiné újmy než majetkové škody a takovou osobu správní orgán samostatným usnesením odkáže s jejím nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci, aniž by se nárokem zabýval, což plyne z § 89 odst. 2 ZOP. Ustanovení § 89 ZOP sice výslovně formu rozhodnutí neřeší, avšak v případě odkázání na soud není rozhodováno o žádné povinnosti účastníka řízení, a proto je forma usnesení dostačující. V případě, že by byla věc zastavena, pak je možné, aby usnesení obsahovalo 2 výroky, jeden o zastavení a druhý o odkázání poškozeného s nárokem

na soud. V závěru stanoviska je odstavec, ve kterém je uvedeno, že pokud osoba uplatní bolestné a nárok na náhradu nákladů v souvislosti s uplatněním bolestného, je žádoucí vydat dle § 79 odst. 2 SŘ rozhodnutí, které bude obsahovat 2 výroky, jeden o odkázání poškozeného s nárokem na náhradu bolestného na soud a druhý o nepřiznání účelně vynaložených nákladů.

S ohledem na obsah výše uvedeného stanoviska tedy nerozumíme, proč budeme vydávat usnesení dle § 89 ZOP, když osoba uplatňující bolestné není poškozeným, a dále nám není jasné, proč bychom vydávali „usnesení“ a v případě uplatnění ještě nákladů řízení „rozhodnutí“. Žádáme tedy o radu, jak se vypořádat s uplatněným bolestným, zda připsím, ve kterém pouze sdělíme, že o bolestném správní orgán nemůže rozhodovat, neboť mu to § 89 ZOP neumožňuje, a že uplatněním nemajetkové škody postižená osoba nemůže nabýt práv účastníka řízení – poškozeného. Velmi prosíme o odpověď, neboť výše uvedené stanovisko MV bylo rozesláno prvoinstančním orgánům v našem kraji.

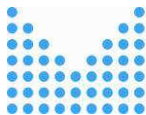
Odpověď:

Předně považujeme za nezbytné upozornit, že zmiňované stanovisko MV ze dne 9. 10. 2018 vycházelo z původního dotazu, kde se tazatel ptal na možné řešení situace, kdy účastník řízení (poškozený) uplatnil nárok na náhradu majetkové škody a současně i na náhradu nemajetkové újmy včetně účelně vynaložených nákladů spojených s uplatněním nároku na náhradu (majetkové) škody. Zde podotýkáme, že v takovém případě je poškozený účastníkem řízení jen v části, pokud jde o jeho nárok na náhradu majetkové škody, o kterém také správní orgán rozhoduje. V části nároku na náhradu nemajetkové újmy účastníkem řízení není, k čemuž se správní orgán vyjádří v odůvodnění rozhodnutí spolu s konstatováním, že o tomto nároku rozhodovat nelze.

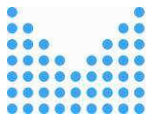
Pokud se však tazatel nyní dotazuje na řešení situace, kdy uplatní osoba v řízení o přestupku pouze nárok na náhradu nemajetkové újmy, jak s tímto nárokem naložit, pokud bude obviněný uznán vinným z přestupku nebo bude řízení o přestupku zastaveno, k tomu lze uvést následující: o nároku na náhradu nemajetkové újmy nelze rozhodovat. Uvedené správní orgán sdělí osobě, uplatňující takový nárok buď v rámci ústního jednání (a poznamená do protokolu) anebo připsím.

II. Relevantní judikatura/literatura pro přestupkové řízení

- 1) **Rozsudek Nejvyššího správního soudu, (dále jen „NSS“), ze dne 5. 6. 2019, č. j. 3 As 255/2017-28** – k čl. 40 odst. 6 LPS – body [31 a násl.] [prejudikatura rozsudek NSS ze dne 7. 6. 2018, č. j. 1 As 347/2017-32].
- 2) **Rozsudek NSS ze dne 6. 6. 2019, č. j. 7 As 185/2018-37** – k výzvě „podatele“ k odstranění vady podání a nemožnosti mít v jedné věci vícero zástupců.

- 3) **Rozsudek NSS ze dne 6. 6. 2019, č. j. 7 As 68/2018-33** – řádné nevyzvání k doplnění odvolání [zmocněnec stěžovatele měl zřízenou datovou schránku, správní orgán mu však do ní nezaslal výzvu k doplnění odvolání, zaslal ji poštou; bylo doručeno fikcí, následně bylo vydáno správní rozhodnutí – bylo namítáno, že stěžovatel nebyl řádně vyzván k odstranění vady podání – fikce doručení do poštovní schránky nemůže nastat tehdy, pokud má adresát zřízenou datovou schránku - viz např. rozsudek NSS ze dne 30. 11. 2016, č. j. 3 As 26/2016 – 45; ze spisu přitom nelze dovodit ani to, že se zmocněnec s výzvou fakticky seznámil (rozsudky NSS ze dne 29. 6. 2011, č. j. 8 As 31/2011 - 88, ze dne 10. 4. 2013, č. j. 4 As 6/2013 - 28, ze dne 30. 11. 2016, č. j. 3 As 26/2016 - 45). Za této situace proto nezbylo (ačkoliv je NSS znám přístup zmocněnce v jiných věcech, jakož i skutečnosti akcentované krajským soudem) než rozsudek krajského soudu a současně i rozhodnutí žalovaného zrušit].
- 4) **Rozsudek NSS ze dne 12. 6. 2019, č. j. 2 As 125/2018-46** – k rozhodnutí o námitce podjatosti po vydání meritorního rozhodnutí a k mimořádnému snížení výměry pokuty (stěžovatel podal námitku (systémové) podjatosti dne 22. 6. 2017 prostřednictvím e-mailové schránky, a to vůči všem zaměstnancům správního orgánu prvního stupně; rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo vydáno dne 22. 6. 2017 a vypraveno dne 23. 6. 2017; dne 26. 6. 2017 správní orgán prvního stupně stěžovatele vyzval k doplnění námitky a konkretizaci, proti komu a z jakých konkrétních důvodů námitka podjatosti směřuje. Stěžovatel na výzvu k doplnění nereagoval. V usnesení ze dne 12. 7. 2017 nebyla úřední osoba vyloučena – podle NSS o námitce podjatosti je nutno rozhodnout před vydáním rozhodnutí ve věci samé – tímto postupem však podle NSS (v daném případě) nedošlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které by mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé).
- 5) **Rozsudek NSS ze dne 4. 7. 2019, č. j. 9 As 70/2019-34** – k systémové podjatosti – **právní věty:**
- ***„I. Pojem "systémové podjatosti" není důvodu vztahovat na jakoukoliv situaci, v níž účastník řízení namítá podjatost všech úředních osob zařazených do správního orgánu, který vede předmětné řízení, pokud je zcela zjevné, že obsahem této námitky není systémové riziko podjatosti, tj. tvrzení, že důvodem podjatosti všech úředních osob je jejich zaměstnanecký, služební či obdobný poměr k subjektu, do něhož je organizačně zasazen příslušný správní orgán a jehož zájmy mohou být v daném řízení dotčeny.“***
 - ***„II. Nikoliv každá námitka podjatosti je bez dalšího způsobilá zpochybnit nepodjatost rozhodujících úředních osob a ve zcela výjimečných případech nikoliv každá námitka je dokonce způsobilá vyvolat postup podle § 14 odst. 3 správního řádu. Pokud však oprávněná úřední osoba vyhodnotí podanou námitku jako na první pohled nedůvodnou a nepředloží ji k rozhodnutí svému představenému, nese riziko,***

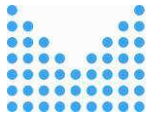

že podjatost bude nakonec shledána v rámci opravných prostředků proti rozhodnutí ve věci samé, včetně řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí. Účastníkovi řízení totiž přirozeně zůstává zachováno právo námitku podjatosti rozhodujících úředních osob uplatnit i v rámci opravných prostředků proti meritornímu rozhodnutí.“

- 6) Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2018, sp. zn. 8 Tdo 1365/2018 – právní věty:
- *„V případě, že odvolací soud z podnětu odvolání proti rozsudku rozhodne, že nejde o žalovaný, ani o jiný trestný čin, a věc postoupí jinému příslušnému orgánu podle § 257 odst. 1 písm. b) tr. ř., je povinen v odůvodnění rozhodnutí uvést argumenty, o něž uvedený závěr opírá tak, aby vyhověl podmínkám stanoveným v § 134 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. ř.“*
 - *„I v případě, že je věc postupována k projednání skutku jako možného přestupku, odvolací soud pro závěr o tom, že nejde nejen o žalovaný, ale ani o žádný jiný trestný čin, se musí vypořádat se všemi zákonnými znaky trestných činů, které přicházejí v úvahu, a s důvody, pro které takový skutek tyto znaky nenaplnuje.“*
- 7) Rozsudek NSS ze dne 11. 7. 2019, č. j. 9 As 138/2019-35 – právní věta:
- *„Nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. není bez dalšího jakékoliv nezákonné jednání správního orgánu. Skutečnost, že správní orgán nevrátil žalobci opožděně zaplacenou pokutu ve výši 500 Kč bezodkladně, jak požaduje § 125h odst. 7 zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, proto nemusí s ohledem na okolnosti případu bez dalšího představovat nezákonný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s.“*
- 8) Rozsudek NSS ze dne 22. 8. 2019, č. j. 8 As 289/2017-44 – právní věta:
- *„Udělení plné moci dle § 33 správního řádu z roku 2004 ve správním řízení za jiného nemůže vyvolat žádné právní účinky pro tvrzeného zmocnitele, ledaže tento tvrzený zmocnitel věděl nebo musel vědět o udělení plné moci, ale přesto správní orgán o takové skutečnosti neinformoval.“*

K ublížení na cti a důstojnosti:

- 9) Rozsudek Evropského soudního dvora pro lidská práva ze dne 7. 11. 2017 ve věci č. 24703/15 – *Egill Einarsson proti Islandu* – urážka (pomluva) na Instagramu.
- 10) Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. 7. 2019, č. j. 4 A 75/2016-61.

11) **Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 8. 2018, č. j. 72 A 4/2017-100.**

K § 112 odst. 2 ZOP:

12) Závěrem se upozorňuje, že dne 23. 8. 2019 podal Městský soud v Praze návrh na zrušení § 112 odst. 2 věty první ZOP (viz **Pl. ÚS 15/19**).

Doporučená literatura:

- STRAKOŠ, Jan. K přestupku proti veřejnému pořádku porušení nočního klidu. *Veřejná správa*. 17/2019.
- RŮŽIČKA, Petr. Povaha správního řízení trestního v porovnání s řízením trestním. *Veřejná správa*. 17/2019.
- MLSNA, Petr. Regulace doby nočního klidu představuje druhou nejčastěji upravovanou problematiku. *Veřejná správa*. 16/2019.
- VEDRAL, Josef. K posledním novelám správního řádu. *Správní právo*. 5/2019.
- STRAKOŠ, Jan. Informační systém evidence přestupků (ISEP) a jeho využití ve správním trestání. *Správní právo*. 4/2019.
- DRÁPAL, Jakub. Vztah výše pokuty a majetku pachatele (zejména) ve správním právu. *Správní právo*. 1/2019.
- další...

III. Závěr

Na závěr KD zástupce OLG sdělil účastníkům KD, v jaké fázi se nachází novela ZOP. Návrh zákona je v současnosti upravován podle výsledků meziresortního připomínkového řízení. Během několika dnů bude předložen ke schválení ministři vnitra za účelem jeho předložení k projednání Legislativní radě vlády a vládě.

Příští KD se uskuteční **dne 10. 12. 2019 (od 9.30 hod.) formou videokonference**. Případné dotazy či podněty na KD zasílejte na e-mail: jan.strakos@mvcr.cz nejpozději do **22. 11. 2019**.

JUDr. Václav Henych
ředitel odboru všeobecné správy

Příloha:

- 1) Zpráva o šetření VOP z vlastní iniciativy ve věci akceptace generální plné moci advokáta ve správním řízení ze dne 25. 7. 2019, sp. zn. 6119/2018/VOP/JMI, č. j.: KVOP-25739/2019.